

प्रदेश लोक सेवा आयोग, प्रदेश नं.२
 कृषि सेवा, लाईभस्टक पोल्ट्री एण्ड डेरी डेभलपमेण्ट समूह, अधिकृत नबौं तहको खुला र अन्तर सेवा
 प्रतियोगितात्माक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

यस पाठ्यक्रमलाई दुई भागमा विभाजन गरिएको छ ।

भाग १ – लिखित परीक्षा

भाग २ – अन्तर्वार्ता

पूर्णाङ्क : २००

पूर्णाङ्क : ३०

परीक्षा योजना (Examination Scheme)

पत्र	विषय	खण्ड	प्रश्न संख्या	अङ्क भार	परीक्षा प्रणाली	समय	पूर्णाङ्क	उत्तीर्णाङ्क
प्रथम	प्रशासन र व्यवस्थापन र सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	(क) प्रशासन र व्यवस्थापन	१०	१०×५=५०	छोटो उत्तर	१.३० घण्टा	५०	४०
		(ख) सेवा सम्बन्धी सामान्य विषय	५	५×१०=५०	लामो उत्तर	१.३० घण्टा	५०	
द्वितीय	सेवा सम्बन्धी प्राविधिक विषय		४	४×१५=६०	विश्लेषणात्मक समीक्षा	३ घण्टा	१००	४०
			२	२×२०=४०	विश्लेषणात्मक र समाधानमूलक उत्तर			

- प्रथम पत्र खण्ड (क) को लागि एउटा मात्र उत्तरपुस्तिका हुनेछ भने प्रथम पत्र खण्ड (ख) र द्वितीय पत्रका प्रत्येक प्रश्नका लागि छुट्टाछुट्टै उत्तरपुस्तिकाहरु हुनेछन् ।
- लिखित परीक्षाको माध्यम भाषा नेपाली वा अंग्रेजी अथवा नेपाली र अंग्रेजी दुवै हुन सक्नेछ ।
- यथासम्भव प्रश्नहरु नेपालको सन्दर्भमा सोधिने छन् ।
- समस्या समाधानका उत्तर आवश्यकता अनुसार निम्नानुसार चार भागमा विभाजन गरी प्रस्तुत गर्नुपर्नेछ ।
  - पहिलो भागमा समस्याका पहिचान ।
  - दोस्रो भागमा समस्या समाधानका लागि मौजुदा सरकारी नीति र कार्यक्रम ।
  - तेस्रो भागमा समस्या समाधानका लागि सुझाव ।
  - चौथो भागमा सुझाव कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्याङ्कन गर्ने ठोस तरिका ।
- यस पाठ्यक्रममा जेसुकै लेखिएको भएतापनि पाठ्यक्रममा परेका ऐन, नियमहरु परीक्षाका मिति भन्दा ३ महिना अगाडि (संशोधन भएका वा संशोधन भई हटाईएका वा थप गरी संशोधन भई) कायम रहेकालाई यस पाठ्यक्रममा परेका सम्भन्नु पर्दछ ।
- पाठ्यक्रम लागु मिति: २०७८/०२/२२ गते देखि ।

प्रदेश लोक सेवा आयोग, प्रदेश नं.२
 कृषि सेवा, लाईभस्टक पोल्ट्री एण्ड डेरी डेभलपमेण्ट समूह, अधिकृत नबौं तहको खुला र अन्तर सेवा
 प्रतियोगितात्माक लिखित परीक्षाको पाठ्यक्रम

प्रथमपत्र खण्ड (क) प्रशासन र व्यवस्थापन

अङ्क — ५०

१. राज्य र सरकार

- १.१ व्यवस्थापिका, कार्यपालिका र न्यायपालिका वीचको अन्तरसम्बन्ध
- १.२ सार्वजनिक नीति तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मुल्यांकन
- १.३ विद्यमान नेपालको संविधान
- १.४ संघ, प्रदेश र स्थानिय तह वीचको अन्तरसम्बन्ध र समन्वय

२. सार्वजनिक प्रशासन

- २.१ सार्वजनिक प्रशासनको अवधारणा
- २.२ कर्मचारी प्रशासनका आधारभूत पक्षहरु
- २.३ आर्थिक प्रशासन- बजेट तर्जुमा, कार्यान्वयन, अनुगमन र मूल्यांकन

३. व्यवस्थापन

- ३.१ व्यवस्थापनको अवधारणा
- ३.२ व्यवस्थापनमा नेतृत्व, उत्प्रेरणा, नियन्त्रण र समन्वयको महत्व
- ३.३ व्यवस्थापन सूचना प्रणाली

४. विकासका आयामहरु

- ४.१ विकास प्रशासनका अवधारणा
- ४.२ विकासमा जनसहभागिता
- ४.३ आवधिक योजना
- ४.४ दिगा विकास
- ४.५ विकेन्द्रीकरण
- ४.६ गरीबी निवारण
- ४.७ सुशासन
- ४.८ विकासमा गैरसरकारी संस्थाको भूमिका
- ४.९ जनसंख्या र बसाईसराई

५. लोकतन्त्र र मानव अधिकार

- ५.१ लोकतन्त्र र समावेशीकरण
- ५.२ कानुनी राज्य
- ५.३ मानव अधिकार
- ५.४ लैंगिक सवाल (Gender Issues)
- ५.५ आरक्षण र सकारात्मक विभेद
- ५.६ प्रतिनिधित्वको सिद्धान्त र समानुपातिक प्रतिनिधित्व
- ५.७ निर्वाचन प्रणाली, निर्वाचन चक्र, निर्वाचन व्यवस्थापन

६. नेपाली समाज र यस्को बनोट

- ६.१ नेपालका विविध जात/जाति/वर्ग/समुदायहरुको सामाजिक, आर्थिक, सांस्कृतिक र धार्मिक अवस्था र रहनसहन
- ६.२ आदिवासी, जनजाती, मधेशी, दलित, अपाहृ र महिलाहरुको वर्तमान अवस्था, उत्थानका प्रयासहरु, समस्या, समाधान र सम्भावनाहरु

- समाप्त -

प्रथमपत्र खण्ड (ख): सेवा सम्बन्धी सेवा सम्बन्धी

पूर्णाङ्ग: ५०

- १ पशु सेवालाई प्रत्यक्ष असर पार्ने ऐन, नियमावली तथा नीति निर्देशनहरु
  - १.१ पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा ऐन, २०५५ र पशु स्वास्थ्य तथा पशु सेवा नियमावली, २०५६
  - १.२ पशु वधशाला तथा मासू जांच ऐन, २०५५ र पशु वधशाला तथा मासू जांच नियमावली, २०५७
  - १.३ दाना ऐन, २०३४ र दाना नियमावली, २०४१
  - १.४ कर्जा सूरक्षण नियमावली, २०५५
  - १.५ पशुधन सूरक्षण नियमावली, २०५६
  - १.६ चालू आवधिक योजनाले निर्दिष्ट गरेको पशु सेवा सम्बन्धी नीति, रणनीति र कार्यक्रमहरु
  - १.७ दीर्घकालीन कृषि योजना (Agriculture Perspective Plan)
  - १.८ Livestock Master Plan and Dairy Master Plan
  - १.९ विझ विजन ऐन, २०४५
  - १.१० राष्ट्रिय कृषि अनूसन्धान तथा विकास कोष संचालन कार्यविधि, २०५८
  - १.११ नेपाल कृषि अनूसन्धान परिषद विनियम २०४९
  - १.१२ पशु सेवासंग सम्बन्धित संस्थान, वोर्ड, परिषद तथा समितिहरुको व्यवस्था र सो सम्बन्धित ऐन र तिनको कार्यक्षेत्र।
- २ पशु सेवालाई असर पार्ने अन्य ऐन, नियमावली तथा नीति निर्देशनहरु
  - २.१ स्थानीय स्वायत्त शासन ऐन, २०५५ तथा नियमावली अन्तर्गत पशु सेवासंग सम्बन्धित (परिच्छेद, दफा तथा उपदफा) प्रावधान तथा व्यवस्थाहरु
  - २.२ प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७७, प्रदेश नं.२
  - २.३ निजामती सेवा ऐन, २०४९ र निजामती सेवा नियमावली, २०५०
  - २.४ नेपाल कृषि सेवा (गठन, समूह तथा श्रेणी) विभाजन र नियूक्ति नियमहरु, २०५१
  - २.५ आर्थिक कार्य विधि ऐन, २०५५ र नियमावली, २०६४
  - २.६ सहकारी ऐन, २०४८ र सहकारी नियमावली, २०४९
  - २.७ कृषि विकास बैंक ऐन, २०२४
  - २.८ प्रदेश निजामती सेवा ऐन, २०७७, प्रदेश नं.२ र स्थानिय सरकार संचालन ऐन, २०७४
- ३ वातावरणसंग सम्बन्धित ऐन, नियमावली तथा नीति निर्देशनहरु
  - ३.१ वातावरण संरक्षण ऐन, २०५३ र वातावरण संरक्षण नियमावली २०५४
  - ३.२ पशु सेवा विषयसंग सम्बन्धित वातावरण नीति र निर्देशिका
  - ३.३ जैविक विविधता सम्बन्धी महासन्धि, नेपाल राजपत्र (माघ ४, २०५०) र त्यससंग सम्बन्धित अन्य नियम र संशोधनहरु
  - ३.४ विरुवा संरक्षण ऐन, २०२९ र विरुवा संरक्षण नियमावली, २०३१

- समाप्त